

titel	Verder met het Evangelie van Jezus Christus (2)
ondertitel	<i>Homo's/lesbiennes en de gemeente van Christus</i>
auteur	Rose, Wolter
achtergrond	GKV
bron	De Reformatie, 14/02/2009
jaartal	2009
thema	

Inleiding of samenvatting inhoud artikel

Deze serie van drie artikelen bevat de tekst van een lezing voor Contrario. Ze gaan over de vraag hoe we als homo's en lesbiennes samen met de rest van de gemeente van Christus verder kunnen komen. Het is een verslag van een persoonlijke zoektocht en lezing van de Bijbel. Over identiteit, geaardheid en het gezag van de Schrift.

Dit is het tweede in een serie van drie artikelen

Verder met het Evangelie van Jezus Christus (2)

Homo's en lesbiennes en de gemeente van Christus (2)

W.H. Rose

In het eerste deel begonnen we bij het begin: wat zit er allemaal in het Evangelie? Ik noemde een aantal woorden die de kern van het Evangelie beschrijven: vrijspraak, adoptie en glorie. Vandaag gaan we verder met het woord glorie en voeg ik nog een vierde woord toe: transformatie. Daarna maken we een begin met de vraag: als er meer in het Evangelie zit, wat betekent dat concreet voor het samen verder komen van homo's/lesbiennes en de (rest van de) gemeente van Christus?

1.3.2 Het zien van de glorie van God is een overweldigende ervaring

Het zien van de glorie van God is een overweldigende ervaring, die Mozes diep raakt, niet alleen in zijn verstand maar ook in zijn hart, zoals blijkt uit zijn spontane reactie bij het zien van de glorie van God: hij valt in aanbidding neer.

Mozes was natuurlijk een geloofsheld, en het was een piekervaring, daar op de top van de berg Sinai. Zijn dit soort ervaringen ook voor gewone gelovigen weggelegd, mensen die twijfel kennen, die de nabijheid van God niet zo sterk ervaren? Voor zulke mensen staat het boek van de Psalmen in de Bijbel.

Je luistert mee met gebeden van en voor mensen van wie het geloof aan een duurzaamheidstest wordt onderworpen. Sommigen praten over een sterk verlangen naar God dat ze in al de vezels van hun bestaan voelen, ook in de meest extreme situaties van het leven. Ze hebben zich te goed gedaan aan de glorie van God, en ervaren de overweldigende voldoening die dat geeft. Ze willen nog maar één ding: God prijzen, hun leven lang. Ze doen extreme uitspraken over de vastberaden liefde van God. Dat zijn de emoties die los komen wanneer iemand de glorie van God gezien heeft.

Luister naar de bidder in Psalm 63:

God, u bent mijn God, u zoek ik,
naar u smacht mijn ziel,
naar u hunkert mijn lichaam
in een dor en dorstig land, zonder water. In het heiligdom heb ik u gezien,
uw macht en majesteit aanschouwd.

Uw liefde is meer dan het leven,
mijn lippen zingen uw lof.

U wil ik prijzen, mijn leven lang,
roepend uw naam, de handen geheven.

Dan wordt mijn ziel verzadigd met uw overvloed, jubel ligt op mijn lippen, mijn mond zal u loven.

Psalm 63:3-6 NBV

Maar je hoort er ook bidders voor wie het er allemaal niet zo geweldig voorstaat. Ze verlangen naar God, maar de voldoening is meer een herinnering uit een ver verleden. Ze storten hun klacht uit voor het aangezicht van God. En tegelijk pakken ze zichzelf aan: ze luisteren niet alleen maar naar zichzelf, ze spreken zichzelf ook toe.

God loven - dat lukt nu even niet. Maar er is ook die zekerheid dat die dag weer komt, dat de lof van God wel over de lippen komt. Dat zal gebeuren wanneer God zijn licht en zijn waarheid zendt, en de bidder zich door dat licht en die waarheid de weg laat wijzen naar de plaats waar God woont.

Luister naar de bidder in Psalm 42-43:

Zoals een hinde smacht
naar stromend water,
zo smacht mijn ziel
naar u, o God.

Mijn ziel dorst naar God,
naar de levende God,
wanneer mag ik nader komen
en Gods gelaat aanschouwen?

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

[...]

Weemoed vervult mijn ziel
nu ik mij herinner hoe
ik meeliep in een dichte stoet
en optrok naar het huis van God -
een feestende menigte,
juichend en lovend.
Wat ben je bedroefd, mijn ziel,
en onrustig in mij.
Vestig je hoop op God,
eens zal ik hem weer loven,
mijn God die mij ziet en redt.

[...]

Zend uw licht en uw waarheid,
laten zij mij geleiden
en brengen naar uw heilige berg,
naar de plaats waar u woont.
Dan zal ik naderen tot het altaar van God, tot God, mijn hoogste vreugde.
Dan zal ik u loven bij de lier,
God, mijn God.
Psalm 42:2-3, 5-6; 43:3-4 NBV

1.3.3 Gods glorie heeft een gezicht gekregen!

Zo ging dat in de tijd van het Oude Testament. Mensen zien de glorie van God en het is een overweldigende ervaring. Ze worden geraakt tot in de diepste vezels van hun bestaan. Ze loven God, of verlangen naar het moment waarop dat weer kan, ze roepen extreme dingen: "uw liefde is beter dan het leven". Peanuts - zegt de apostel Paulus in 2 Korintiërs 3-4. Die glorie van toen valt helemaal in het niet wanneer je hem zet naast de glorie die christenen te zien krijgen: de glorie van Christus. Zoals het licht van een olielampje weinig voorstelt als je het gordijn opentrekt en het volle zonlicht de kamer binnenlaat. En nog zo'n verschil: toen Mozes vroeg, "Laat mij uw glorie zien!", kreeg hij te horen dat hij Gods gezicht niet zou zien. Waar zien christenen de glorie van God: op het gezicht van Christus. Gods glorie heeft een gezicht gekregen: De God die heeft gezegd: 'Uit de duisternis zal licht schijnen,' heeft in ons hart het licht doen schijnen om ons te verlichten met de kennis van zijn luister¹, die afstraalt van het gezicht van Jezus Christus.
2 Korintiërs 4:6 NBV

1.4 Transformatie

Wij allen die met onbedekt gezicht de luister¹ van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd.
2 Korintiërs 3:18 NBV

Het vierde woord is transformatie. De glorie van Christus heeft uitstraling. Als je zijn glorie ziet en je eraan tegoed doet, dan doet dat iets met je.

1.4.1 Waar je naar kijkt om glorie te zien, daar ga je op lijken

Waar je naar kijkt om glorie te zien, daar ga je op lijken. Als je kijkt naar en je te goed doet aan de glorie van Christus, dan ga je op Christus lijken. Dat gebeurt niet in één keer, het is een geleidelijk proces. Om dat mogelijk te maken, was een groots opgezet reddingsplan nodig. Er is namelijk een probleem. Mensen kunnen de glorie van God niet meer zien, ze zijn blind voor het licht van de glorie van het Evangelie van Christus (2 Korintiërs 4:4). Zelfs als ze de feiten van Jezus' optreden op onze planeet onder ogen zien, laat het ze onberoerd. Ze zien niet hoe bijzonder het is, hoe indrukwekkend mooi het is, ze voelen niet de onweerstaanbare aantrekkingskracht die ervan uitgaat. Het laat ze koud. Hun leven gaat niet ondersteboven. Hoe ernstig de situatie is wanneer je de glorie van God uit het zicht hebt verloren, laat Paulus zien in de eerste hoofdstukken van zijn brief aan de Romeinen. Zonde is ten diepste het 'missen' van de glorie van God: mensen gaan achteloos aan de glorie van God voorbij.

God lite

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

Mensen 'missen' de glorie van God. Dat kan op twee manieren. Je kunt God op de snijtafel leggen en hier iets weghalen en daar iets afschaven zodat er uiteindelijk een sterk gereduceerd godsbeeld overblijft. In de Tien Geboden is er een apart gebod dat een verbodsbord zet bij het snijden in God, het tweede gebod: je mag geen gesneden beeld van God maken.

Het kost weinig moeite en inspanning met een God lite of een Jezus lite door het leven te gaan. Je neemt gewoon één eigenschap of kant van God die je bijzonder aanspreekt en maakt daarvan het enige waaraan je denkt als het over God gaat. Iedereen kent ze wel: mensen die het alleen maar hebben over de toorn van God en denken daarmee alles gezegd te hebben. Echt onuitstaanbaar vinden we dat. Maar mensen die het altijd alleen maar over de liefde van Jezus hebben en verder niet, doen eigenlijk precies hetzelfde. En zo zijn er talloze manieren waarop we van God of van Jezus een stripfiguur kunnen maken: een één-dimensionaal personage, die altijd op dezelfde manier reageert, heel voorspelbaar en uiteindelijk oersaai.

Godvervangers

Er is nog een andere manier waarop je de glorie van God kunt 'missen'. Je kunt iets anders of iemand op zijn plaats zetten. Je laat een godvervanger overwicht krijgen in je leven en God van zijn plaats dringen. Daarover gaat het eerste gebod: geen andere goden naast God, wat in de praktijk vroeg of laat uitdraait op in plaats van God.

Er is een oude traditie in het christelijk denken die zegt dat eigenlijk achter elke zonde een vorm van afgoderij zit. Aan de oppervlakte maak ik me schuldig aan een overtreding van het negende gebod wanneer ik lieg. Maar bij een dieptepeiling blijkt er meer aan de hand. Ik heb meestal een reden waarom ik lieg: eerlijk zijn zou betekenen dat ik bijvoorbeeld mijn plannen voor de invulling van een dagdeel moet aanpassen, of het zou tot gevolg hebben dat mensen een ander beeld van mij krijgen. Achter de zonde van de leugen ligt de zonde dat ik op dat bewuste moment mijn agenda of mijn reputatie op de eerste plaats zet, en ik schuif het negende gebod aan de kant. Mijn agenda of mijn reputatie is mijn afgod geworden. En zo zijn er talloze dingen die God van zijn plaats kunnen verdringen, godvervangers, afgoden, dingen die vervolgens je patroon van normen en waarden tijdelijk of permanent veranderen. Daar hoef je geen afgodendienaar in de klassieke zin van het woord voor te zijn. Vandaar dat Paulus in Rom. 1 moeiteloos de overgang kan maken van afgoderij naar allerlei andere zonden, waarin mensen de Schepper vervangen door iets uit de schepping.

Al die zonden zijn ten diepste een uiting van een vorm van afgoderij (Romeinen 1:22-32), en daar zitten gewone huis-, tuin- en keukenzonden bij als hebzucht (vgl. Kol. 3:5), afgunst, roddel, gebrek aan respect, kortzichtigheid, liefdeloosheid, onbarmhartigheid. En inderdaad, in dat rijtje noemt hij ook, en het meest uitvoerig, seksualiteit tussen mensen van hetzelfde geslacht. Dat heeft net zoveel met afgoderij te maken als al die andere zonden, van hebzucht tot en met onbarmhartigheid.

1.4.2 Door het Evangelie laat God ons weer toekomen aan onze bestemming

Zonder ingrijpen van God zijn mensen blind voor zijn glorie. Maar mensen zijn vindingrijk. We vinden altijd wel iets dat we op God zijn plaats kunnen zetten. En zo leidt het niet zien van de glorie van God op de een of andere manier vroeg of laat tot afgoderij. En dan mis je de glorie van God. Zo'n afgod kan grote voldoening geven. Hij heeft een grote aantrekkingskracht. Hij doet mooie beloften. Maar hij haalt het niet bij wat God voor mensen bestemd heeft: het zien van en je tegoed doen aan de glorie van God:

- de glorie van de God die het heelal met zijn melkwegstelsels en planeten gemaakt heeft, die de ontzaglijke grote zon geschapen heeft, die verschillende natuurlijke krachten zo op elkaar heeft afgestemd, dat de planeet Aarde menselijk leven ondersteunt;
- de glorie van de God die de mens geschapen heeft naar zijn beeld, als enig onderdeel van zijn schepping, om op hem te lijken, mannelijk en vrouwelijk, om niet, zoals alle andere schepselen, alleen zijn glorie te weerspiegelen, maar ook om van die glorie te genieten;
- de glorie van de God die volmaakt gelukkig was ook toen er nog geen hemel en aarde en geen mensen geschapen waren, de God die ook zonder schepselen geen moment alleen was, of eenzaam, die al van eeuwigheid zegt: "Ik heb je lief", de Vader tegen zijn Zoon, en tot op de dag van vandaag en tot in alle eeuwigheden die woorden blijft herhalen, en mensen, verenigd als de bruid van zijn Zoon, in die liefde doet delen.

Dat is nog maar een selectie uit de glorie waar God ons de ogen voor opent in het Evangelie. Dat is de God die zegt: doe je tegoed aan de glorie van Christus, laat die glorie een ander mens van je maken. De glorie van Christus heeft transformerende kracht: het is de kracht van de Geest van God, die duizend keer sterker is dan menselijke wilskracht. Wat voor mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God.

2 Samen verder met het Evangelie van Jezus Christus

Ik heb het Evangelie in vier woorden uitgelegd: vrijspraak, adoptie, glorie, en transformatie. Het Evangelie zit vol dynamiek. Wat betekent wat we ontdekten hebben in het Evangelie voor ons als we samen verder willen komen, wij als gemeente van Christus en als homo's en lesbo's in die gemeente?

Opnieuw realiseer ik me dat ik voor mensen met allemaal verschillende verhalen sta. Sommigen hebben goede ervaringen in de gemeente van Christus, anderen minder goede. Ik heb de afgelopen 20+ jaar in verschillende gemeenten meegedraaid, in binnen- en buitenland. Daar waren goede ervaringen, maar ook minder goede. Ik kan de pijn die je op kunt lopen in de gemeente van Christus goed invoelen.

Als het gaat om samen verder, dan denk ik dat vooral de woorden vrijspraak en adoptie ons verder kunnen helpen.

2.1 Voor het Evangelie is iedereen gelijk

Wat opvalt in het bijbelgedeelte dat ik las aan het begin van het gedeelte over vrijspraak, is het overvloedige gebruik van woorden als allen en iedereen. De vrijspraak geldt voor iedereen die gelooft. Paulus zegt zelfs expliciet: "Er is geen onderscheid". En ook als het over adoptie gaat, kom je het woord allen meerdere keren tegen (bv. in Gal. 3:26-28).

Paulus beschrijft ergens een situatie waarin hij een conflict had met zijn collega Petrus. Vroeger zou Petrus er niet aan gedacht hebben als Jood met niet-Joden te eten. Het Evangelie, en een flinke duw in de rug in de vorm van een visioen, had een ander mens van hem gemaakt. Nu vindt hij het heel gewoon om met niet-Joden te eten. Maar opeens maakt hij een terugtrekkende beweging: hij wil niet meer met niet-Joden eten. Paulus laat duidelijk blijken dat hij het niet eens is met die koerswijziging. Zijn analyse van wat er aan de hand is, zet ons aan het nadenken. Hij roept Petrus terug naar het Evangelie. Als je het Evangelie ter harte hebt genomen, dan kun je niet opeens niet meer met niet-Joden willen eten. Terugkijkend op dat conflict schrijft Paulus:

"ik zag dat ze niet de rechte weg naar het ware Evangelie bewandelden"

Gal. 2:14 NBV

Voor het Evangelie is iedereen gelijk. Voor ieder die gelooft in Jezus Christus geldt: we hebben allemaal gezondigd, we worden allemaal uit genade door God rechtvaardig verklaard, vrijgesproken. Als God jouw homoseksuele broeder of lesbische zuster vrijsprekt en als adoptief kind aanneemt, wie ben jij dan om aan die broeder of zuster als een tweederangs christen voorbij te lopen, of ze als bovengemiddelde zondaars af te schrijven?

Dr. Wolter Rose is universitair hoofddocent Semitische Talen aan de Theologische Universiteit te Kampen.

Dit document is gedownload van <http://www.homoindekerk.nl>

